וואָס טוט זיך אין עדמאָנטאָן

פון בן יהודה

דער דריטער יערלאַכער מיטינג פון די שערהאַלדערס און מימגלידער פון עדמאָנטאָנער מיטשעל לאָדזש אסס'ן, איז דורכגעפירט געווארן אין תלמוד תורה האַל.

די אסס'ן האט אויסגעצאָלט צו איין דאָלאַר אדער צען פּראָצענט צו יעדער אויסגעצאָלטן שער, און דאס ציינט אז אויף דעם געזונטן מצב פון דער אסס'ן.

עס אין בלויז דריי יאר זינט די דאָזיקע ארגאניזאציע אין ארגאניזירט געווארן, ווען מאנכע האבן עס אנגענומען פאר א שפאס. אבער געצייטלט איבערגעגעבענע, באמת פאראינטערעסירטע ארבעטער, וועלכע האבן אוועקגעגעבן זייער צייט און מי, און האבן זיך ניט אפגעשראָקן און געגאנגען לאנגזאם אבער זיכער צום ציל, פולנדיק די וויכטיקייט פון אזא ארגאניזאציע אין עדמאָנטאָן.

און דער דערפאָלג פון דער ארגאניזאציע איז צו פאראנקען, דער איבערגעגעבנהייט פון אייניקע מיטגלידער, און ווייל די ארגאניזאציע איז ניט געמאכט געווארן אין פארם פון א טשאריטי, נאר טראָגט דעם באראקטער פון א באנק, מענשן קומען צו זיך אין באנק לייען גלט, מע צאָלט פּראָצענט, אבער דער רוח גייט דאָך צוריק צו די שערס.

אנגעהויבן האט זיך די ארגאניזאציע פון בלויז 200 שערס, פאראקויפט ביים ערשטן מיטינג, און דאס אן געלט, אבער ניט קרעדיט דאָרויף, האט מען שוין געלייגט געלט, עס האט ניט געבעלט, ווייל די מענערדשמענס קאמיטע, האט שוין געזארגט, אז סע זאָל זיין גענוג געלט צו לייען יעדן, איצט האט מע ש'ען פאראקויפט קארנע טויזנט שערס, פאר א קאפיטאל פון צען טויזנט דאָלאַר, פון וועלכע עס איז דאָ אפגעצאָלטער קאפיטאל 8 טויזנט דאָלאַר.

די שערס ווערן פאראקויפט צו 10 דאָלאַר אבער אין די דריי יאר, זיינען די אסס'ן עקזיסטירט, האט שוין יעדע אויסגעצאָלטע שער געקראָגן $3.20 דיווידענדס.

ווען מען זאָל דעם דיווידענט ניט ארויסצאָלן יעדן יאר, וואָלט יעדע אויסגעצאָלטע שער איצט ווערט געווען $13.20. אבער צו מאכן גרינגער דאס קויפן די די שערס פאר יעדן, ווערט דער רוח ארויסגעצאָלט יעדן יאר, אין א דיווידענט, צו יעדער אויסגעצאָלטער שער, ביז עס וועט אויסגעפאראקויפט ווערן אלע צוויי טויזנט שערס לויט דעם טשארטער, און מיט דער הסכמה פון אלע אויסגעצאָלטע שערס, אדער שער האלדערס, וועט מען אפשר לאָזן דעם רוח,

מים דושא עדל

לאָזט וויסן אלע אירע פריינט און באקאנטע, אז זי האט צוגעגרייט

נייע

דעזיינס און מאטעריאלן

פאר

טשעסטער-פילדס

און איז אויך גרייט צו אונטערנעמען צו פאראיכטן און איבערמאכן אייערע אלטע, צו די

ביליקסטע פרייזן

טעלעפאָנירט

B. E. Upholstering Company

335 NOTRE DAME AVE.

PHONE 29 425

מצות

ניט אריין אייער אָרדער אויף מצות איצט, צו

מ. קאָהען

109 אייקענס סטריט

פאָן 53 475

ספּעציעלע אויפמערקזאמקייט צו קאָנטרי אָרדערס

דעקט אייער סדר טיש

מיט די פרישע, כרופּקע און באַ'טעם'טע

מצות

געבאקן אין ווייניפּעג, אונטער דער השגחה פון הרב י. י. כהנאוויטש

אָרדערט מצות געבאקן ביי דער

אינדעפּענדענט מצה קאָמפּאני

קויפט אייערע מצות ביי אונז — פרישע, און א מחיה צו עסן

האלט אייערע דאָלאַרן אין ווייניפּעג און אין מאניטאָבא שיקט זיי ניט אוועק ערגעץ אנדערש

מיר גאראנטירן די קוואליטעט פון אונזערע מצות און דער פרייז אין זייער נידעריק

מ. נאראָוועי,

פּרעזידענט און דזשענעראל מענעדזשער.

510 SELKIRK AVE., WINNIPEG, MAN.

דער דריטער יערלאַכער מיטינג פון די שערהאַלדערס און מימגלידער פון עדמאָנטאָנער מיטשעל לאָדזש אסס'ן, איז דורכגעפירט געווארן אין תלמוד תורה האַל.

די אסס'ן האט אויסגעצאָלט צו איין דאָלאַר אדער צען פּראָצענט צו יעדער אויסגעצאָלטן שער, און דאס ציינט אז אויף דעם געזונטן מצב פון דער אסס'ן.

עס אין בלויז דריי יאר זינט די דאָזיקע ארגאניזאציע אין ארגאניזירט געווארן, ווען מאנכע האבן עס אנגענומען פאר א שפאס. אבער געצייטלט איבערגעגעבענע, באמת פאראינטערעסירטע ארבעטער, וועלכע האבן אוועקגעגעבן זייער צייט און מי, און האבן זיך ניט אפגעשראָקן און געגאנגען לאנגזאם אבער זיכער צום ציל, פולנדיק די וויכטיקייט פון אזא ארגאניזאציע אין עדמאָנטאָן.

און דער דערפאָלג פון דער ארגאניזאציע איז צו פאראנקען, דער איבערגעגעבנהייט פון אייניקע מיטגלידער, און ווייל די ארגאניזאציע איז ניט געמאכט געווארן אין פארם פון א טשאריטי, נאר טראָגט דעם באראקטער פון א באנק, מענשן קומען צו זיך אין באנק לייען גלט, מע צאָלט פּראָצענט, אבער דער רוח גייט דאָך צוריק צו די שערס.

אנגעהויבן האט זיך די ארגאניזאציע פון בלויז 200 שערס, פאראקויפט ביים ערשטן מיטינג, און דאס אן געלט, אבער ניט קרעדיט דאָרויף, האט מען שוין געלייגט געלט, עס האט ניט געבעלט, ווייל די מענערדשמענס קאמיטע, האט שוין געזארגט, אז סע זאָל זיין גענוג געלט צו לייען יעדן, איצט האט מע ש'ען פאראקויפט קארנע טויזנט שערס, פאר א קאפיטאל פון צען טויזנט דאָלאַר, פון וועלכע עס איז דאָ אפגעצאָלטער קאפיטאל 8 טויזנט דאָלאַר.

די שערס ווערן פאראקויפט צו 10 דאָלאַר אבער אין די דריי יאר, זיינען די אסס'ן עקזיסטירט, האט שוין יעדע אויסגעצאָלטע שער געקראָגן $3.20 דיווידענדס.

ווען מען זאָל דעם דיווידענט ניט ארויסצאָלן יעדן יאר, וואָלט יעדע אויסגעצאָלטע שער איצט ווערט געווען $13.20. אבער צו מאכן גרינגער דאס קויפן די די שערס פאר יעדן, ווערט דער רוח ארויסגעצאָלט יעדן יאר, אין א דיווידענט, צו יעדער אויסגעצאָלטער שער, ביז עס וועט אויסגעפאראקויפט ווערן אלע צוויי טויזנט שערס לויט דעם טשארטער, און מיט דער הסכמה פון אלע אויסגעצאָלטע שערס, אדער שער האלדערס, וועט מען אפשר לאָזן דעם רוח, צו יעדער שער יעדעס יאר, און דער ווערט פון די שערס וועט וואקסן, און עס וועט לאנג ניט נעמען, ווייל אין דריי יאר האט מען באוויזן צו פאראקויפן נאָענט צו איין טויזנט שערס, דער עולם ווערט מער צוגעוויינט און געפינט אויס די וויכטיקייט אין דער נייטוועדיקייט פון אזא ארגאניזאציע.

עס איז דאס יאר אויסגעלעגן געווארן 160 לאנס, פון 50 דאָלאַר ביז 300 דאָלאַר. יעדע, פאר דער סומע פון 31 טויזנט דאָלאַר.

עס ווערט יעדע וואָך קאָלעקטעט פון 6 ביז 8 הונדערט דאָלאַר, און אזוי פיל און מערער ווערט אויסגעלייען יעדע וואָך.

אין דער ראיאל באנק האט מען דאס יאר געלייען איין טויזנט דאָלאַר, און פון פריי וואטע פערזאָן — 400 דאָלאַר.

ווען דער קאפיטאל זאָל זיין גרעסער, וואָלט מען געקאָנט מער אויסלייען. עס איז אויבערראשנד צו זעען, דעם געוואָלדיקן וואוקס פון דער אסס'ן איז אזא קורצער צייט. אזא ארגאניזאציע וואס ערמאנטאָן, האט באדארפט און מוז האבן, עס איז אפילו פארבינדן מיט א גוואלדיקער ארבעט, אבער צו פאראנקען אייניקע איבערגעגעבענע ארבעטער אין אויך דורך א טשארטער אקאונטענט.

דער פינאנציעלער באריכט איז אויסגעטיילט געווארן צו יעדן מיטגליד, וועלכע האבן אויפמערקזאם נאכגעגעבן דעם באריכט פון דער אויסגעצאָלטער אקאונטענט און דער עולם מעקרעטאר האט באריכטעט און דער עולם איז געווען באגייסטערט פונם באריכט.

דער טרעזשורער מר. י. באלאצאן, גיט אן איבערבליק פון דער אנטוויקלונג פון דער אסס'ן, ער ווייזט אן די וויכטיקייט דערפון, און פאדערט אויף, אז די שער האלדערס, זאָלן ניט ארויסציען זייערע דיווידענדן אין מזומן, כאָטש עס זיינען צוגעגרייט געווארן פארטיקע טשעקס פאר יעדן, נאר זאָל אפליינען פאר נאָך שערס און ער אליין פלעדזשט זיך, וואס ער אפלייעט פאר נאָך שערס, פאר זיך און זיין פאמיליע, אין נאָמען פון 90 שערס וואס זיי באזיצן, דאס איז דער אנפאנג האט ער געזאגט, און ער האפט, אז די מעמבערס וועלכע זיינען פאראינטערעסירט אין דער ארגאניזאציע, זאָלן מאן דאס זעלבע באמערקט אבער אויך, אויב אימעצער וויל נאר קעש, קאָן מען גלייך קריגן א טשעק ביים טרעזשורער. דער עולם איז באגייסטערט, און עס ווערט אויף דעם ארט פארקויפט אריבער 100 נייע שערס, און כמעט אלע פאר מזומן, ווייל וואס מערער מען וועט האבן מזומן, ווייל וואס מען קאנען באפרידיקן, די אפליקאנטן פאר לאנס, ניט אפהאלטן זיי, ווייל וואס גרעסער דער קאפיטאל, מער לאנס קאָן מען אויסטייל, און גיכער צופרידנשטעלן די לייערס.

עס האט גערעדט מר. פ. גלאסמאן, ל. דאלגאי, א. נ. עס זיינען דערווייל געווארן פאלגנדע דירעקטארן, טש. מארגאליס, י. באלאצאן, מ. סטאטשינסקי, י. זאמ־לאוו, מ. קענעני, דר. י. ערלינגער, ב. לייר־באוויטש, און דזש. שמעלניצקי.

די שטענדיקע לאיערס פון דער ארגאניזאציע זיינען, פרידמאן און ליבערמאן, וועלכע העלפן דער ארגאניזאציע ביז א גע־וויסער מאס, און טוען וואס עס איז מעג־לאך.

עס איז ווירקלאך צום באוואונדערן דעם שנעלן וואוקס און גוטע אָרדענונג וואס דאס איז די וויכטיקייט פון דער ארגאניזאציע.

דער אוונט האט זיך פאענדיקט מיט א באנקעט, וואו דער עולם האט גוט פאר־בראכט.

* * *

שוין די צווייטע וואָך ווי עס גייען אן די עקזאמענס אין תלמוד תורה, צוויי טעג א וואָך, זונטאג פון 10 ביז 12 פרי, און פון 2—6 נ. מ. און מיטוואָך פון 4.30 ביז 8.30.

סאָ'ז צום באוואונדערן, וואס די תלמוד תורה, האט אויפגעטאָן, אין די עטלאכע יאר, און ווי עס איז איר געלונגען די קלאָ־סען און די לימודים איינצואָרדענען אויף א וואונדערלאכן אופן.

די קינדער ענטפערן געשמאק, גוט און פליסיק אויף אלע פראגן, אנהייבנדיק פון דעם קלענסטן ביז דעם גרעסטן קלאס.

די גרויסע קלאסן זיינען גוט באאנט מיט די קענגשטאנדן. (איך וועל אן אנ־דערש מאל אויסרעכענען דעם גאנצן סדר הלמוד).

ס'איז א פארגעניגן צו הערן און זעען ווי די קינדער ריידן א פליסיקן העברייאיש, לערנען און דערציילן, דערקלערן אלעס, וואס זיי האבן געלערנט.

פון דריטן יאר, ריידן און שרייבן אידיש, לעזן אלע נייע ביכער, און שטעלן זיך ניט אפ ווען זיי קומען צו איין העברייאיש ווארט:

די לערער זיינען די בעסטע. דער פאקט אליין, אז איין לערער שטייט שוין דאָ פאר 8 יאר, דער צווייטער 5 יאר, און לע־בעו זיך בשלום צווישן זיך אין ועד החנוך, דאס דערווייזט אז אלעס איז נארמאל, און אט איז דער סוד פון דעם וואונדערלא־כען דערפאָלג פון דער תלמוד תורה.

ווי עס האבן זיך אויסגעדריקט אייניקע פון די פירער פון תלמוד תורה, איז: אז זיי קריגן גוטע לערער, וואס זיינען גוטע איבערגעגעבענע און ערלאכע פאכלייט, און טוען די מלאכת הקודש, אן נארריי, אט אזעלכע לערער, ווערן רעספּעקטירט, און מען פילט זיך מיט זיי ווי מיט אמת'ע חב־רים, און מען צאָלט זיי די ריכטיקע פריי־זען, מען זוכט ניט קיין בארגנס ווען עס קומט צום לערער, און נאר דאס מען קריגן די גודס.

* * *

די תלמוד תורה האט דורכגעפירט דעם דריטן גראדואירונגס יום טוב אין תלמוד תורה האל.

ווער עס האט ניט בייגעוואוינט דעם יום טוב, האט קיין שיינעס אידישן יום־טוב ניט געזעען.

דער גרעסטער קרעדיט קומט די לערער, דורכצופירן — ס'איז ווי מען זאגט: דע־ליווערט די גודס:

עס איז געווען דער שענסטער יום־טוב אין עדמאָנטאָנער אידישן תלמוד תורה לעבן.

* * *

עס איז איינגעפירט געווארן אין מאל אין מאָנאט, א מיטינג פון די עלטערן פון די קינדער, וואס לערנען אין תלמוד תורה, מיט די לערער, אין די חדרים פון ועד החנוך.

שוין דריי אזעלכע מיטינגען זיינען פאר־נעקומען, און עס איז איינע פון די בעס־טע און שענסטע דערשיינונגען אין דעם לעבן פון עדמאָנטאָנער תלמוד־תורה.

די עלטערן, די לערער, די חברים פון ועד החנוך, מען קומט זיך צוזויף מען רעדט זיך דורך, די לערער גיבן אָפּ א באַ־ריכט, וואס מען האט געלערנט פאר דעם פארגאנגענעם מאָנאט, וואס מען פלאנט צו לערנען ווייטער א. נ.

מען הערט אויס מיינונגען, פארגע־שלאָגן, ווי אויך קלאגעס, עס ווערן פאר־האנדלט אלערליי פראגעס וואס האבן נאָר צו טאָן מיט דער תלמוד תורה, א פריינט־לאכער צוואמענקומען פון אלע, און ווי ביז איצטיקע דריי מיטינגס זיינען געווען א גע־ווינס.

מיר האָפן, אז די ווייטערדיקע מיטינגען, וועלן זיין נאָך מערער אינטערעסאנט. מען וועט פּרוּוון ברייינגען נעענטער די עלטע־רען צו דער תלמוד תורה, זאָלן זיי זיך מערער באקאָנען, וואס מען טוט, און וואס עס גייט אָן.

נאָנץ פיינע לעקטשורס, פון די לערער מר. ל. פיקארסקי, מ. גואלמאן און דר. ווייסטויב. ווערן בענוצן דעם אידישן חנוך, און מיינונגען פון ועד החנוך.

ווען די מיטינגען וועלן אזוי בסדר אָנ־גיין, וועט עס זיין א גרויסער געווינס, פאר די עלטערן אין דער תלמוד תורה.

* * *

"ח'מאור", דער סטודענטן קלוב גייען דורכפירן א טאנץ, און די הכנסה וועט זיין פאר דער תלמוד תורה. מיר' וועלן האָפן, אז אלע פריינט פון דער שטודירנדיקער יוגנט, וועלן ניט פארפעלן צו פאטראניי־זען, זייער אונטערנעמונג.

דער "המאור" קלוב, איז א שיינע דער־שיינונג, אלע אינגלאך אין מיידלאך באַ־נעגענען זיך אין די תלמוד תורה קלוב רומס, און עס ווערן פארהאנדלט פארשיי־דענע וויכטיקע פראגעס. עס ווערט געלעס־טשורט, און דיסקוטירט, און עס ווערן באַ־רירט אלע טעגלאכע פראגעס, פון אידישן כאראקטער.

* * *

דער עדמאָנטאָנער חיבורו דראמאטיקאל קלוב, האט דורכגעפירט זיין פינפטן יער־לאכן קאָנצערט און טאָנץ אין תלמוד תורה האל.

פאלגנדע פּראָגראם איז דורכגעפירט גע־ווארן.

די בעסטהינע ביוטיס דיוטים,—ביי דזש. מילער. עטל דאן, דזשעק ניוהויז, טש. נעל־סין, עראלד הערלאך, לאהער, י. לייאנס, ארטור קרייטער, דייוו ווייסמאן.

סאָנג און דענס, — ביי דזש. מילער און טש. נעלסין.

חלוצה סאָנג — פון עוועלין נאָזשיק.

דער שיכור'ער חזן, — פון ל. דריקער.

דועט, — עוועלין נאָזשיק און מאָרים פעלדמאן.

"נאָט שטראָף ניט דיינע קינדער", — סאָנג עוועלין נאָזשיק און באר.

סאָלאָ, — ל. דריקער.

איינאקטער, "א דאנק דעם דאקטאר":

די נוירס, איוועי רוטשעסקי, מרס. נאר־מאן, ע. קריסטאל, דר. גורניין, ביל גאָלד־בערג, ביל פעטערסאָן, ה. קענעני, דעני קאָרט, מעלווין פרידמאן. דיריגירט פון מיני ווערשאוו.

מונלייט שאו — עטל דאן און באר.

סערענאדע (אימאליגיש ?), פון ל. דריקער.

סימפאני — סאָפיע רוטנער און באר.

"וויל רעמעמבער מי", פון עלעלין נאָ־זשיק.

און אלע איבעריקע וועלכע האבן אנטייל נענומען: טרייגע ניוהויז, ראז דריקער, פערל גארפין, עון וואסערמאן, ס. מארגאָ־ליס, לאסי ניוהויז, עון בראָאן, מערי בייג־דער, אהרן קענעני, ס. דייוויס, פרענק סקלאוו.

אקאמפּאניירט פיאנאָ, — ראז שוואַרץ, מוזיקל דירעקטאר, — מעקס פראָטקין.

פּראָגראם און סטיידזש מענעדזשמענט: — בעקי בלומפילד, סעקרעטאר־טרעזשו־רער: עז סטאטשינסקי, פּובליסיטי קאָמי־טע: — עז סטאטשינסקי, פאריצצער, הארוויי קענעני, ע. קריסטאל, פערל גארפין.

מרס. בעטי בלומפילד, אלס ארגאניזי־רערן פון דעם קלוב און שטענדיקע פּרע־זידענטן און דירעקטאָרן קומט פיל קרעד־דיט. פאר אנפירן און אנהאלטן דעם קלוב צו יעדער שער יעדעס יאר, און דער ווערט פון די שערס וועט וואקסן, און עס וועט לאנג ניט נעמען, ווייל אין דריי יאר האט מען באוויזן צו פארקויפן נאָענט צו איין טויזנט שערס, דער עולם ווערט מער צוגע־וויינט און געפינט אויס די וויכטיקייט אין דער נייטוועדיקייט פון אזא ארגאניזאציע.

עס איז דאס יאר אויסגעלעגן געווארן 160 לאנס, פון 50 דאָלאַר ביז 300 דאָל. יעדע, פאר דער סומע פון 31 טויזנט דאָל.

עס ווערט יעדע וואָך קאָלעקטעט פון 6 ביז 8 הונדערט דאָלאַר, און אזוי פיל און מערער ווערט אויסגעלייען יעדע וואָך.

אין דער ראיאל באנק האט מען דאס יאר געלייען איין טויזנט דאָלאַר, און פון פריי־וואטע פערזאָן — 400 דאָלאַר.

ווען דער קאפיטאל זאָל זיין גרעסער, וואָלט מען געקאָנט מער אויסלייען. עס איז אויבערראשנד צו זעען, דעם געוואָלדיקן וואוקס פון דער אסס'ן איז אזא קורצער צייט. אזא ארגאניזאציע וואס ערמאנטאָן, האט באדארפט און מוז האבן, עס איז אפי־לו פארבינדן מיט א גוואלדיקער ארבעט, אבער צו פאראנקען אייניקע איבערגע־געבענע ארבעטער, וועלכע טוען די זאך געבענע ארבעטער, וועלכע טוען די זאך גאנץ ערנסט, און האבן דעם צוטרוי פון עולם, וואקסט די ארגאניזאציע, וועלכע איז איינע פון די וויכטיקסטע.

דער פאקטאָר מאָ. טש. מארגאליס איז געווען פּראָזיצנדער פון דעם מיטינג, דער סעקרעטאר מר. מ. סטאטשינסקי האט גע־לייענט דעם פינאנציעלן באריכט, אויך איז דער באריכט אפּגעדרוקט געווארן, פון דער אדיטער קאָמיטע, מר. סטאטשינסקי, י. זאכלאוו, טש. מארגאליס און י. באלאצאן, און אויך דורך א טשארטער אקאונטענט.

דער פינאנציעלער באריכט איז אויס־געטיילט געווארן צו יעדן מיטגליד, וועלכע האבן אויפמערקזאם נאכגעגעבן דעם באריכט פון דער אויסגעצאָלטער אקאונטענט און דער עולם איז געווען באגייסטערט פונם באריכט.

דער טרעזשורער מר. י. באלאצאן, גיט אן איבערבליק פון דער אנטוויקלונג פון דער אסס'ן, ער ווייזט אן די וויכטיקייט דערפון, און פאדערט אויף, אז די שער האלדערס, זאָלן ניט ארויסציען זייערע די־ווידענדן אין מזומן, כאָטש עס זיינען צוגעגרייט געווארן פארטיקע טשעקס פאר יעדן, נאר זאָל אפליינען פאר נאָך שערס און ער אליין פלעדזשט זיך, וואס ער אפ־לייעט פאר נאָך שערס, פאר זיך און זיין פאמיליע, אין נאָמען פון 90 שערס וואס זיי באזיצן, דאס איז דער אנפאנג האט ער געזאגט, און ער האפט, אז די מעמ־בערס וועלכע זיינען פאראינטערעסירט אין דער ארגאניזאציע, זאָלן מאן דאס זעל־בע באמערקט אבער אויך, אויב אימעצער וויל נאר קעש, קאָן מען גלייך קריגן א טשעק ביים טרעזשורער. דער עולם איז באגייסטערט, און עס ווערט אויף דעם ארט פארקויפט אריבער 100 נייע שערס, און כמעט אלע פאר מזומן, ווייל וואס מערער מען וועט האבן מזומן, ווייל וואס מען קאָנען באפרידיקן, די אפליקאנטן פאר לאנס, ניט אפהאלטן זיי, ווייל וואס גרע־סער דער קאפיטאל, מער לאנס קאָן מען אויסטייל, און גיכער צופרידנשטעלן די לייערס.

עס האט גערעדט מר. פ. גלאסמאן, ל. דאלגאי, א. נ. עס זיינען דערווייל גע־ווארן פאלגנדע דירעקטארן, טש. מארגא־ליס, י. באלאצאן, מ. סטאטשינסקי, י. זאמ־לאוו, מ. קענעני, דר. י. ערלינגער, ב. לייר־באוויטש, און דזש. שמעלניצקי.

די שטענדיקע לאיערס פון דער ארגא־ניזאציע זיינען, פרידמאן און ליבערמאן, וועלכע העלפן דער ארגאניזאציע ביז א גע־וויסער מאס, און טוען וואס עס איז מעג־לאך.

עס איז ווירקלאך צום באוואונדערן דעם שנעלן וואוקס און גוטע אָרדענונג וואס דאס איז די וויכטיקייט פון דער ארגא־ניזאציע.

דער אוונט האט זיך פאענדיקט מיט א באנקעט, וואו דער עולם האט גוט פאר־בראכט.

* * *

שוין די צווייטע וואָך ווי עס גייען אן די עקזאמענס אין תלמוד תורה, צוויי טעג א וואָך, זונטאג פון 10 ביז 12 פרי, און פון 2—6 נ. מ. און מיטוואָך פון 4.30 ביז 8.30.

סאָ'ז צום באוואונדערן, וואס די תלמוד תורה, האט אויפגעטאָן, אין די עטלאכע יאר, און ווי עס איז איר געלונגען די קלאָ־סען און די לימודים איינצואָרדענען אויף א וואונדערלאכן אופן.

די קינדער ענטפערן געשמאק, גוט און פליסיק אויף אלע פראגן, אנהייבנדיק פון דעם קלענסטן ביז דעם גרעסטן קלאס.

די גרויסע קלאסן זיינען גוט באאנט מיט די קענגשטאנדן. (איך וועל אן אנ־דערש מאל אויסרעכענען דעם גאנצן סדר הלמוד).

ס'איז א פארגעניגן צו הערן און זעען ווי די קינדער ריידן א פליסיקן העברייאיש, לערנען און דערציילן, דערקלערן אלעס, וואס זיי האבן געלערנט.

פון דריטן יאר, ריידן און שרייבן אידיש, לעזן אלע נייע ביכער, און שטעלן זיך ניט אפ ווען זיי קומען צו איין העברייאיש ווארט:

די לערער זיינען די בעסטע. דער פאקט אליין, אז איין לערער שטייט שוין דאָ פאר 8 יאר, דער צווייטער 5 יאר, און לע־בעו זיך בשלום צווישן זיך אין ועד החנוך, דאס דערווייזט אז אלעס איז נארמאל, און אט איז דער סוד פון דעם וואונדערלא־כען דערפאָלג פון דער תלמוד תורה.

ווי עס האבן זיך אויסגעדריקט אייניקע פון די פירער פון תלמוד תורה, איז: אז זיי קריגן גוטע לערער, וואס זיינען גוטע איבערגעגעבענע און ערלאכע פאכלייט, און טוען די מלאכת הקודש, אן נארריי, אט אזעלכע לערער, ווערן רעספּעקטירט, און מען פילט זיך מיט זיי ווי מיט אמת'ע חב־רים, און מען צאָלט זיי די ריכטיקע פריי־זען, מען זוכט ניט קיין בארגנס ווען עס קומט צום לערער, און נאר דאס מען קריגן די גודס.

* * *

די תלמוד תורה האט דורכגעפירט דעם דריטן גראדואירונגס יום טוב אין תלמוד תורה האל.

ווער עס האט ניט בייגעוואוינט דעם יום טוב, האט קיין שיינעס אידישן יום־טוב ניט געזעען.

דער גרעסטער קרעדיט קומט די לערער, דורכצופירן — ס'איז ווי מען זאגט: דע־ליווערט די גודס:

עס איז געווען דער שענסטער יום־טוב אין עדמאָנטאָנער אידישן תלמוד תורה לעבן.

* * *

עס איז איינגעפירט געווארן אין מאל אין מאָנאט, א מיטינג פון די עלטערן פון די קינדער, וואס לערנען אין תלמוד תורה, מיט די לערער, אין די חדרים פון ועד החנוך.

שוין דריי אזעלכע מיטינגען זיינען פאר־נעקומען, און עס איז איינע פון די בעס־טע און שענסטע דערשיינונגען אין דעם לעבן פון עדמאָנטאָנער תלמוד־תורה.

די עלטערן, די לערער, די חברים פון ועד החנוך, מען קומט זיך צוזויף מען רעדט זיך דורך, די לערער גיבן אָפּ א באַ־ריכט, וואס מען האט געלערנט פאר דעם פארגאנגענעם מאָנאט, וואס מען פלאנט צו לערנען ווייטער א. נ.

מען הערט אויס מיינונגען, פארגע־שלאָגן, ווי אויך קלאגעס, עס ווערן פאר־האנדלט אלערליי פראגעס וואס האבן נאָר צו טאָן מיט דער תלמוד תורה, א פריינט־לאכער צוואמענקומען פון אלע, און ווי ביז איצטיקע דריי מיטינגס זיינען געווען א גע־ווינס.

מיר האָפן, אז די ווייטערדיקע מיטינגען, וועלן זיין נאָך מערער אינטערעסאנט. מען וועט פּרוּוון ברייינגען נעענטער די עלטע־רען צו דער תלמוד תורה, זאָלן זיי זיך מערער באקאָנען, וואס מען טוט, און וואס עס גייט אָן.

נאָנץ פיינע לעקטשורס, פון די לערער מר. ל. פיקארסקי, מ. גואלמאן און דר. ווייסטויב. ווערן בענוצן דעם אידישן חנוך, און מיינונגען פון ועד החנוך.

ווען די מיטינגען וועלן אזוי בסדר אָנ־גיין, וועט עס זיין א גרויסער געווינס, פאר די עלטערן אין דער תלמוד תורה.

* * *

"ח'מאור", דער סטודענטן קלוב גייען דורכפירן א טאָנץ, און די הכנסה וועט זיין פאר דער תלמוד תורה. מיר' וועלן האָפן, אז אלע פריינט פון דער שטודירנדיקער יוגנט, וועלן ניט פארפעלן צו פאטראניי־זען, זייער אונטערנעמונג.

דער "המאור" קלוב, איז א שיינע דער־שיינונג, אלע אינגלאך און מיידלאך באַ־נעגענען זיך אין די תלמוד תורה קלוב רומס, און עס ווערן פארהאנדלט פארשיי־דענע וויכטיקע פראגעס. עס ווערט געלעס־טשורט, און דיסקוטירט, און עס ווערן באַ־רירט אלע טעגלאכע פראגעס, פון אידישן כאראקטער.

* * *

דער עדמאָנטאָנער חיבורו דראמאטיקאל קלוב, האט דורכגעפירט זיין פינפטן יער־לאכן קאָנצערט און טאָנץ אין תלמוד תורה האל.

פאלגנדע פּראָגראם איז דורכגעפירט גע־ווארן.

די בעסטהינע ביוטיס דיוטים,—ביי דזש. מילער. עטל דאן, דזשעק ניוהויז, טש. נעל־סין, עראלד הערלאך, לאהער, י. לייאנס, ארטור קרייטער, דייוו ווייסמאן.

סאָנג און דענס, — ביי דזש. מילער און טש. נעלסין.

חלוצה סאָנג — פון עוועלין נאָזשיק.

דער שיכור'ער חזן, — פון ל. דריקער.

דועט, — עוועלין נאָזשיק און מאָרים פעלדמאן.

"נאָט שטראָף ניט דיינע קינדער", — סאָנג עוועלין נאָזשיק און באר.

סאָלאָ, — ל. דריקער.

איינאקטער, "א דאנק דעם דאקטאר":

די נוירס, איוועי רוטשעסקי, מרס. נאר־מאן, ע. קריסטאל, דר. גורניין, ביל גאָלד־בערג, ביל פעטערסאָן, ה. קענעני, דעני קאָרט, מעלווין פרידמאן. דיריגירט פון מיני ווערשאוו.

מונלייט שאו — עטל דאן און באר.

סערענאדע (אימאליגיש ?), פון ל. דריקער.

סימפאני — סאָפיע רוטנער און באר.

"וויל רעמעמבער מי", פון עלעלין נאָ־זשיק.

און אלע איבעריקע וועלכע האבן אנטייל נענומען: טרייגע ניוהויז, ראז דריקער, פערל גארפין, עון וואסערמאן, ס. מארגאָ־ליס, לאסי ניוהויז, עון בראָאן, מערי בייג־דער, אהרן קענעני, ס. דייוויס, פרענק סקלאוו.

אקאמפּאניירט פיאנאָ, — ראז שוואַרץ, מוזיקל דירעקטאר, — מעקס פראָטקין.

פּראָגראם און סטיידזש מענעדזשמענט: — בעקי בלומפילד, סעקרעטאר־טרעזשו־רער: עז סטאטשינסקי, פּובליסיטי קאָמי־טע: — עז סטאטשינסקי, פאריצצער, הארוויי קענעני, ע. קריסטאל, פערל גארפין.

מרס. בעטי בלומפילד, אלס ארגאניזי־רערן פון דעם קלוב און שטענדיקע פּרע־זידענטן און דירעקטאָרן קומט פיל קרע־דיט. פאר אנפירן און אנהאלטן דעם קלוב

אן עכטער באהייצונג באַרגען!

MONOGRAM

קוואַליטי קוילן

טויזנטער געברויכער באקומען אמת'ע באהייצונג צופרידנהייט אין יעדן סאָרט וועטער. אלע שפּאָרן גרויסע געלטן.

דעליווערי פריי ווייניפּעג

גרויסע לאָמפּ . . $5.00 א טאָן

גרויסע קאָבל . . $4.75 א טאָן

די דאָזיקע פרייזן זיינען בלויז פאר קעש

25¢ א טאָן עקסטרא צוגעשטעלט אין זעק

פארוואס צאָלן וואו ניט איז פון $9.00 ביז $15.50 פאר קוילן ווען איר קאָנט קויפן **מאָנאָגראַם** — די ספּעציעל צוגעגרייטע סאסקאטשעוואן ליגנייט, סורים קוילן — אזוי נידעריק ווי $4.75 א טאָן דעליווערט צו אייער היים? דאס איז דער זעל־בער פּראָצעס אונטער וועלכן אלע **מאָנאָגראַם** קוילן גייען אונ־טער איידער עס פאלאָזט די מינע איז $125.000 סקרייניג פּלענט וואס מאכט **מאָנאָגראַם — די ריינע קוילן וואס איז באמת!** איר קריגט **גלייכמעסיק סאָרטירטע — גרויסע אונ־פאָרם סייז — צופרידנשטעלנד ברענענדיקע קוילן — אין יעדן טאָן.** לאָזט ניט, אז דער נידעריקער פּרייז זאָל באאיינפלאָס סען אייער איינקויף אורטייל. זעט פאר זיך אליין די עכטע באהייצונג קוואליטעטן וואס **מאָנאָגראַם ניט** — און ווי לייכט עס איז צו קאָנטראָלירן אין מילדן אָדער פאלטן וועטער! געדייניקט, טויזנטער אָרדערן ווידער אמאָל יערן טאָג. **אלע שפּאָרן גרויסע געלטן.** א סך געברויכער פון דעם אנפאנג סע־זאָן האבן געשפּיגן כמעט א העלפט פון דעם דורכשניט פון זייער ווינטער'ס קוילן ביל. **אָרדערט א טאָן היינט!** איר וועט איינשפּאָרן א סך דאָלאַרן צום סוף פון סעזאָן.

שטויבלאָז רויכלאָז

טעלעפאָנירט אייער אָרדער איצט

24 151 - 24 125

באלדיקע דעליווערי באדינונג

Capital Coal Co. Ltd.

210 Curry Bldg. Opp. Post Office

בריוו אין רעדאקציע

וועגן גרינבוים'ס "איבעריקע אידן"

דערלויבט אפּצודרוקן אין אייער גע־ערטער צייטונג די פאלגנדע שורות אלס ענטפער אויף ה' מארקס ארטיקל אין צייטונג נומער 34.

לעזנדיק ה' מארקס קריטיק איבער גרינבוים'ס רייד וועגן דער איבעריקייט פון א מיליאָן אידן אין פּוילן, האב איך זיך דערמאנט אן דער מעשה וועגן דעם רבי'ן וואס האט געשריען צום קאזאק, ווען יענער האט אים געשמיסן: "איך בין מבטל כעפּרא דערעא דיך און דיינע שמיץ".

מילא, איך רעספּעקטיר זייער דעם מוט פונם רבי'ן — דאס האט מען דאָך גע־שמיסן אים, ניט אן אנדערן, — אבער עס איז נאָנץ ספּספּ'דיק די נבורה פון די וואס מאדלען גרינבוים'ען: אפשר באשטייט זי אין דערין, וואס זיצנדיק אין גאָלדענעם לאנד — און דאָ זיינען דאָך אלע חכמים און דיפּלאָמאטן, יע־דענפאלס, ביז ניט לאנג זיינען זיי אזוי געווען — שיין זיי עצות דאָ ארימען קרוב, וו אזוי צו מאכן זייער א שיינע מינע צום בייזן שפּיל.

ווען אויב איז די קאָמעדיע פון שפּילן אין דיפּלאָמאטיע און מיינען, אז דער טייוול איז געקומען, ווייל מען האט אים דערמאנט.

צו ווייסט איר דען ווייניקער פון גרינבוים'ען, און ניט ווייל ער, גרינבוים האט געזאגט, וועט חלילה, פּוילן — א וועלכע זי זאָל ניט זיין — טאָ, ווייל פּוילן האט שוין געטאָן, טו